Wtorek, 14 czerwca 2016

Karpackie uzdrowiska

Turystyka uzdrowiskowa – Wapienne i Wysowa Zdrój

Piękno i bogactwo Ziemi Gorlickiej opisywali u progu XIX wieku Stanisław Staszic i Wincenty Pol. Odbywali oni piesze wędrówki oraz odkrywali naturalny skarb tych ziem – bogactwo źródeł mineralnych o wartościach leczniczych. Właściwości lecznicze tutejszych wód znane były już w XVII wieku, jednak prawdziwy rozwój lecznictwa uzdrowiskowego nastąpił w XIX wieku, kiedy to Wapienne i Wysowa Zdrój znane były nawet poza Galicją.

Wapienne

Wapienne to jedno z najmniejszych polskich uzdrowisk. Miejscowość położona na skraju Magurskiego Parku Narodowego, w odległości 14 km od Gorlic, znana była od wieków z siarkowodorowych wód mineralnych i złóż borowiny. Już od XVII wieku znane były właściwości lecznicze tych wód, a jak podają ustne relacje, w latach 1810-1812 w Wapiennem kurowali się żołnierze napoleońscy po klęsce moskiewskiej. W 1986 roku Wapienne uzyskało oficjalny status uzdrowiska.

Dziś Wapienne jest ośrodkiem leczniczo-wypoczynkowym, z zakładem uzdrowiskowym, zakładem przyrodoleczniczym, domkami kempingowymi, basenem kąpielowym, boiskiem, kortem, restauracją, kawiarnią, stołówką, promenadą napoleońską, ogrodami Marysieńki, Hortensji i Laury i terenami spacerowo-wycieczkowymi. Lecznictwo opiera się na źródłach wód siarczkowo-siarkowodorowych oraz borowinie. Leczy się tu objawy reumatyczno-urazowe, schorzenia układu oddechowego i krążenia, a także choroby skóry i problemy z przemianą materii.

Wysowa-Zdrój

Wysowa zdrój to miejscowość uzdrowiskowa z pięknie i malowniczo położonymi domami wczasowymi, sanatoriami, hotelami i pensjonatami, gdzie można się zatrzymać i odpocząć. Do tego „galicyjskiego Merano" – jak u progu XX wieku nazywano Wysowę – przyjeżdżają kuracjusze, by leczyć górne drogi oddechowe, rozedmę i pylicę płuc, choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy, kamice, zaburzenia czynnościowe pęcherzyka żółciowego, zapalenie nerek i dróg moczowych. Uzdrowisko posiada wspaniałe wody mineralne i niepowtarzalny górski mikroklimat, reklamowane już w 1904 roku w „Polskim Przewodniku po Zdrojowiskach": „Klimat Wysowej dzięki otoczeniu górami, pokrytemi przeważnie lasami szpilkowymi, jest łagodny, prawie jednostajny, bez nagłych spadków wieczornych. Powietrze czyste, z powodu bliskości rozległych lasów szpilkowych, przepełnione wonnemi lotnemi substancjami, przez co działa orzeźwiająco i sprowadza przyjemne podniecenie… Wody wysowskie nagrodzone zostały dwoma medalami na wystawach".

Tradycje uzdrowiskowe w Wysowej sięgają XVIII wieku, a okres świetności uzdrowiska przypada na przełom XIX i XX wieku. Zakład zdrojowy istniał tu już w latach 70. XIX wieku, szczyt rozwoju osiągnął około 1890 roku, kiedy uzdrowisko odwiedzało 2000 kuracjuszy rocznie. W 20-leciu międzywojennym Wysowa odbudowała się po zniszczeniach wojennych, wzniesiono łazienki, Pijalnię Wód Mineralnych. Leczenie uzdrowiskowe w Wysowej opiera się na dużych walorach jej mikroklimatu oraz działaniu wydobywanych tu wód mineralnych. Większość z nich to lecznicze szczawy alkaliczne leczące choroby wrzodowe, układu oddechowego, trawienia i układu moczowego. Do najbardziej znanych należą: „Józef", „Henryk", „Franciszek", „Słone" i „Anna". W Wysowej butelkowana jest znana w całym kraju woda mineralna „Wysowianka".

Kuracjusze i wczasowicze mogą korzystać z pięknie utrzymanego Parku Zdrojowego, w którym znajduje się amfiteatr, stylowa Pijalnia Wód Mineralnych oraz nowoczesny Park Wodny. W Wysowej działa wyciąg narciarski, prowadzone są stadniny koni, odbywają się liczne imprezy kulturalne i sportowe o znaczeniu regionalnym i krajowym, jak „Święto Rydza”, czy „Małopolska Wieś Pachnąca Ziołami”.